

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. III. Vlteriùs declaratur quo pacto veracitas sit objectum formale Fidei
divinæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

immediate, quia Deus dicit: hoc, inquam, licet ita se habeat, sicut tamē actiones quasdam non Deitatis formaliter, sed aliis Dei perfectionibus

Nonnulla tribuimus, ut mundi creationem omnipotentie; **actiones qui-** redemptionem misericordie, malorum punitione; **busdam Dei** nem justitiae, & sic de ceteris, etiam si hæc omniā realiter praestet Deitas, ita tribuimus singula singularis Deo aliquid dicenti credimus, non quia Deus est formaliter, sed quia summè verax, seu infallibilis auctoritatis, licet Deitas, seu natura divina sit ratio hujus mediata, quia scilicet ratione nostrâ est quasi causa veracitatis, ut omnium divinarum perfectionum quodammodo fons & radix.

V. Dicendum itaque objectum formale, seu id, cui ultimè innititur Fides, esse Dei veracitatem, per quam nimur nec fallere potest, nec falli. Hæc porrò veracitas, ut suprâ dixi, duo includit Dei prædicta, infinitam scilicet ejus sapientiam, ratione cujus nihil cum latet, facitque ut nequeat falli, & rectitudinem insuper voluntatis, quæ ipsum semper determinat ad dicendum verum, & ad vitandum deordinationem illam, quæ in dicendo falsum, seu mentiendo, reperitur.

Quid ad au- Quamvis ergo alterum columnmodo horum prædicatorum ad summam veracitatem non sufficiat, cum neque rectitudo hæc voluntatis divina efficiat ut non possit falli, nec infinita sapientia ut fallere nolit, utrumque tamen simul sufficit, redditque Deum auctoritatis omnino infallibilis. Hæc est communis Theologorum sententia, ita ut sit supervacaneum auctores recensere.

VI. His positis, probatur conclusio: Illud est objectum formale, seu cui ultimè innititur Fides, quod est ratio, cur actus, seu assensus sit omnino verus & certus, & quo posito objectum, quod credimus, aliter se habere non potest; hoc autem est prædicatum veracitatis, ex duabus perfectionibus numero præcedente positis conflatum, utpote quæ actum Fidei reddunt certissimum; cum enim ratione harum nihil revelari possit, quod non ita se habet ut relevatur, sicut Deus per illas est infallibilis in dicendo, ita Fides est certissima in auctoriando, summâque in se continet firmitatem.

VII. Probatur secundò: Si per impossibile haec duxerit sola perfictiones in Deo existentes, infinita scilicet sapientia, & summa illa rectitudo voluntatis, esset nihilominus infallibilis auctoritatis, & nec fallere posset, nec falli, ergo haec, & nullæ alia sunt, quas Fides ad maximam certitudinem requiri, & à quibus suam haurit firmitatem: unde licet omnes alia perfectiones abscent, hac tamen stante auctoritas Dei non esset minus infallibilis, nec Fides minus certa. Confirmatur: hoc siquidem in creatis usu venire cernimus; non enim quoad alias perfectiones, sed quoad scientiam & probitatem cuiusque hac in parte auctoritatem metimus, & quod magis quis in his excellit, eò ab omnibus magis censetur fide dignus. Non ergo in hoc spectatur quem quis dignitatis, vel honoris gradum obtineat, Rex nimirum sit an Lubditus, nobilis an plebeius, sed qui scientia & sinceritate est præstantior, potior est auctoritate, & quantum ab illis quis deficit, tantum deficit ab ista. Imo si alto quis loco constitutus fallere se pote soleat, mendacisque ac perjuris homines decipere, plebeius vero sincerè semper procedere deprehendatur, plus huic iurato quis crederet, quam jurato illi. Hinc demoni, licet hominæ natura multò præstantior, vel

vera etiam dicenti non credimus, utpote quæ mendax est, & pater ejus.

SECTIO TERTIA.

Vlterius declaratur, quo pacto vera-
citas fit objectum formale
Fidei divinae.

VT vero rem hanc ulterius explicem, etiamsi Deitas, ut dixi Sect. præcedente num. 4. **I.** *Quo pacto*
sit ratio mediata credendi, cùm sit radix veracitatis, non tamen ingreditur tanquam motivum, *Deitas sit*
sed sola veracitas, ad hanc enim solam si actus *ultima ra-*
terminaretur, imo per impossibile separatam à *tio credenda*
Deitate, ut ostensum est Sect. præcedente n. 7. *Deitas est*
actus tamen in eam tendens; seu propter illam *ultima ra-*
assensum præbens objecto materiali, quod cre-*tio in effen-*
dendum proponitur, esset Fides. Unde Deitas *do, non ulti-*
est ultima ratio in essendo, non in credendo, *ma ratio*
seu terminativa, aut motiva actus Fidei. *motiva.*
admodum in rebus corporeis etiæ mixtio clementorū sit causa cur res materiales habent colores, scilicet remota ratio terminativa visus; id tamen, quod immediatè movet, aut terminat actum visionis, est lux & color.

Dices cum P. Arriaga hic, Disp. I. Sect. 2. **II.** Sicut potest quis actu Fidei attingere veracitatem, **Quid si ab** non Deitatem, ita à fortiori attingere poterit re-*alitu aliquo*
velationem, non attingendo veracitatem, ac *Fides atting-*
proinde sicut in priore casu Deitas est solum ra-*gatur im-*
tio essendi respectu veracitatis, & non motivum *mediata sola*
actus seu assensus, ita & veracitas in hoc secun-*revelatio-*
do casu erit ratio tantum essendi revelationis, *& non utra*
totum autem motivum actus erit revelationis pro-*veracitatis.*
cedens à veracitate. Ego certè non video, cur dari hujusmodi actus nequeat, dico tamen di-*caus et in*
verso modo respectu illius habere se veracitatem *actu Fidei*
divinam, quæ in alio actu se habeat Deitas *respectu veracitatis;*
respectu veracitatis; ut enim actus ille sit firmus & certus, provenire debet à motivo certo & in-*caus et in*
fallibili, cognito ut tali; hujusmodi autem non *actu Fidei*
est revelationis, nisi ut informata quodammodo *respectu re-*
extrinsecè à veracitate, seu nisi cognoscatur ab *velationis:*
illâ provenire tanquam à principio, quod nec *Actus ob se*
fallere possit, nec falli, scilicet non est causa tan-*lamenta re-*
tum essendi respectu revelationis, sed etiam cre-*lamenta re-*
dibilitatis ejus, utpote cujus cognitio in ejus cre-*lamenta re-*
dibilitatem influit, ut ostensum est.

At vero in Deitate respectu veracitatis longè **III.** aliter se res habet, Deitas quippe respectu ve-*Actus ob se*
racitatis est mera ratio essendi, nec ad hoc ut ve-*lamenta re-*
racitas reddat actum Fidei infallibilem, requiri-*lamenta re-*
tur ut Deitas, quæ ratione nostrâ est illius radix, *lamenta re-*
cognoscatur, sed ipso facto quod sciat quis re-*lamenta re-*
velationem procedere à veracitate, seu à prin-*lamenta re-*
cipio, quod nec fallere potest, nec falli, actus, *lamenta re-*
quo assensum objecto proprio propter veraci-*lamenta re-*
tatem præbet, est certissimus. Imo, ut latius *lamenta re-*
dictum est Sectione præcedente, si infinita illa *lamenta re-*
veracitas, non à Deitate, sed aliunde procede-*lamenta re-*
ret, actus Fidei haberet adæquatum suum mo-*lamenta re-*
tivum, & foret firmissimus. Si autem fingatur *lamenta re-*
hujusmodi veracitas realiter distincta à Deitate, *lamenta re-*
actus illam præcisè habens pro motivo, non esset *lamenta re-*
Theologicus, sicut nec esset ille, quo crederet *lamenta re-*
quis ob solam revelationem, utpote quæ est res *lamenta re-*
creata. Utrum autem veracitas & revelatio ad *lamenta re-*
actus circa objectum aliquod eliciendum *lamenta re-*
cognosci debeant lumine naturali, an supernatu-*lamenta re-*
rali, dicetur infra.

DISPU-